

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การใช้เวลาว่างของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในด้านต่างๆดังนี้

1. ความหมายของเวลาว่าง
2. แนวคิดเกี่ยวกับเวลาว่าง
3. ความสำคัญของการใช้เวลาว่าง
4. การเรียนและการใช้เวลาว่าง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของเวลาว่าง

สิ่งที่ไม่ต้องซื้อหาและมีค่าสำหรับชีวิตมนุษย์ ก็คือ เวลา คนบางคนปล่อยเวลาอันมีค่าให้ ล่วงเลยไปอย่างน่าเสียดาย ในชีวิตประจำวันของเรานับตั้งแต่เกิดจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เราเคยใช้เวลาที่มี อยู่ในวันหนึ่ง ๆ ให้เป็นประโยชน์ คุ่มค่า และแบ่งเวลาอย่างมีแผนงานหรือไม่ เช่น เวลากิน เวลานอน เวลาทำงาน พักผ่อน ฯลฯ ถ้าเราแบ่งเวลาในการทำสิ่ง ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมสุขภาพ ร่างกาย จะสดชื่นและกระปรี้กระเปร่าอยู่เสมอ พร้อมทั้งจะปฏิบัติภารกิจตลอดไป (เวลา...สิ่งมีค่าสำหรับชีวิต . 2555) เวลาเป็นสิ่งที่สามารถทำให้เกิดเป็นเงินเป็นทองได้ คุณค่าของเวลาจึงขึ้นอยู่กับการใช้ให้เกิดประโยชน์ (สุขใจ น้ำพุต. 2536. หน้า 44) ทรัพยากรเวลาจึงถือว่ามีค่าอย่างยิ่ง เมื่อหมดเวลาไปก็ไม่สามารถที่จะสร้างขึ้นใหม่หรือหาทดแทนได้ ผู้ที่ประสบความสำเร็จ ต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้เวลา (วิรัตน์ บัวขาว. 2537. หน้า 26) ส่วนวิมาน จิวเจียม (2539. หน้า6) ได้ให้ ความหมายของเวลา ว่า เวลาเป็นทรัพยากรธรรมชาติ ที่มนุษย์ ได้รับมาเท่าเทียมกันใช้สำหรับการทำงาน มีหน่วยเวลานับเป็น นาที วัน ชั่วโมง สัปดาห์ เดือน ปี ยกเว้นช่วงอายุขัย ซึ่งจะไม่เท่ากัน เวลาเป็นทรัพยากรที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ เวลาเป็นทรัพยากรที่สะสมไม่ได้ เวลาเป็นทรัพยากรที่อนุรักษ์ไม่ได้ เวลาเป็นทรัพยากรที่ หายืม เช่นเดียวกับเงินหรือวัสดุไม่ได้

มนุษย์มีการใช้เวลาแตกต่างกัน คนในวัยทำงานใช้เวลาที่มีอยู่น้อยที่สุดให้เป็นประโยชน์มากที่สุด สำหรับการทำงานเพื่อให้ชีวิตการทำงานประสบผลสำเร็จ คนในวัยเรียนก็ใช้เวลาในการเรียนตาม

ตารางเรียนตารางสอนที่สถาบันการศึกษาที่ตนเองกำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่จัดให้ ดังนั้นชีวิตของคนเราต้องผูกพันอยู่กับภารกิจประจำอย่างน้อยที่สุดวันละ 8-10 ชั่วโมง เวลาที่นอกเหนือจากนี้จึงถือเป็นเวลาว่างหรือเวลาที่เป็นอิสระ สามารถทำอะไรได้ตามที่ปรารถนา

เวลาว่าง ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Leisure มีรากศัพท์มาจากภาษาลาติน คือ Licere คำว่าเวลาว่าง แปลว่า การได้รับอนุญาต อิสระจากการงาน หรือหน้าที่นอกเหนือจากงานประจำ มีอิสระที่จะกระทำอะไรตามใจปรารถนา ภาษาฝรั่งเศส มาจากคำว่า Loisir หมายถึง การเลือกอย่างอิสระ เวลาว่าง

Nash (สุรางค์ เมรานนท์. 2542. หน้า 21) ได้กล่าวถึงเวลาว่างว่า เวลาว่าง (Leisure) หมายถึงเวลาเป็นอิสระ (Free time) จากกิจกรรมที่จำเป็นอื่น ๆ ทั้งหมด เช่น เวลาว่างจากการทำงานประจำ เวลานอนหลับและเวลาที่ประกอบกิจวัตรประจำวัน

David L. & Melvin E., eds. (1996). นิยามทางสังคมวิทยาอธิบายว่า เวลาว่างเป็นเรื่องของอิสระของทางเลือก เป็นความสนุกสนาน และปลดปล่อย อารมณ์ความรู้สึก

อรุณี อุปแก้ว และธีรภัทร นวลแก้ว. (2552. หน้า 7) สรุปความหมายของคำว่า เวลาว่างว่า หมายถึง เวลาที่เป็นอิสระจากการทำงานหรือกิจกรรมอื่น ๆ หรือจากหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นเวลาที่เหลืออยู่เพื่อนำมาประกอบกิจกรรมตามความพึงพอใจในตน

จากความหมายของนักวิชาการ สรุปความหมายของเวลาว่างไว้ว่า “เวลาว่าง” หมายถึง เวลาที่อิสระอย่างแท้จริง ซึ่งว่างเว้นจากการปฏิบัติภารกิจประจำวัน และไม่มีการผูกมัดกับกิจกรรมใดๆทั้งสิ้น

โดยทั่วไปคนจะใช้เวลาว่างไปในทางต่าง ๆ (หน่วยที่ 2 เวลาว่าง การเล่น การละเล่น : ความหมายของเวลาว่าง. 2558) ดังนี้

1. เกียจคร้าน ไม่ทำอะไร ปล่อยเวลาล่วงเลย
2. ใช้ในทางไม่สร้างสรรค์ และอาจเป็นการทำงานตนเอง และ/หรือกลุ่มอีกด้วย
3. ใช้ในทางเป็นประโยชน์สร้างสรรค์

อเนก ช้างน้อย (2532. หน้า 3) ได้แบ่งออกเวลาว่างไว้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. เวลาว่างที่แท้จริง (Time Leisure) หมายถึง เวลาว่างที่เป็นอิสระโดยแท้จริง ไม่ถูกไม่บังคับหรืออยู่ภายใต้กฎข้อบังคับใดและกิจกรรมที่กระทำทุกอย่างเป็นไปได้ด้วยความสมัครใจ
2. เวลาว่างเชิงบังคับ (Enforced Leisure) หมายถึง เวลาที่เกิดขึ้นเพราะเหตุจำเป็น บังคับ ซึ่งไม่มีใครอยากจะทำให้เหตุการณ์เช่นนั้นเกิดขึ้นเช่น ช่วงเวลาเจ็บป่วยหรือตกงานทำให้เวลาว่างจาก

การทำงาน เพราะต้องลาป่วยหรือต้องออกจากงานและเวลาที่จำเป็นต้องถึงวาระเช่น การเกษียณอายุ เพราะถึงอายุของการเกษียณต้องหยุดทำงาน ทำให้มีเวลาว่างจากการไม่ทำงานแล้วและเวลาว่างนี้ย่อมจะถูกใช้ประกอบกิจกรรมได้ตามใจปรารถนา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้เวลาว่าง

แนวคิดเกี่ยวกับเวลาว่างใน 5 ความหมาย คือ

1. ทักษะของเวลาว่างแบบดั้งเดิม เวลาว่างคือ เวลาไม่ทำงาน
2. เวลาว่าง คือ หน้าที่ของสังคมชนชั้น
3. เวลาว่าง คือ กิจกรรมที่กระทำในช่วงเวลาว่าง
4. เวลาว่าง คือ เวลาอิสระ
5. เวลาว่าง คือ วิถีชีวิต หรือสภาพที่เกิดขึ้นที่ต้องการให้บุคคลประสบความสำเร็จ

เท่าที่เขาต้องการจะทำได้

Bammel and Bammel (1996) กล่าวถึงแนวคิดการใช้เวลาว่าง ไว้ว่า

1. การใช้เวลาว่างเป็นเวลาที่คงเหลืออยู่ คือ หลังจากทำสิ่งที่จำเป็นเสร็จแล้วยังมีเวลาเหลืออยู่ ซึ่งเวลาว่างเป็นเวลาที่อิสระ นันทนาการหรือเวลาเล่น โดยสามารถปฏิบัติกิจกรรมยามว่างในช่วงเวลาที่เป็นเวลาที่ว่างจริง ๆ

2. การใช้เวลาว่างเป็นภาวะของการดำรงอยู่ คือ การใช้เวลาว่างเป็นภาวะของการดำรงอยู่ ทักษะจิต สภาวะจิตใจ ซึ่งในช่วงเวลานั้นอาจจะไม่ได้ทำอะไรหรือทำกิจกรรมเพียงนิดหน่อยในช่วงว่าง การใช้เวลาว่างสำหรับคนหนึ่งอาจจะไม่ใช่สำหรับอีกคนหนึ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทัศนคติ เช่น บุคคลหนึ่งอาจคิดว่า การล้างรถของเขาเป็นกิจกรรม ขณะที่คนหนึ่งคิดว่านั่นคือ การทำงาน

3. การใช้เวลาว่างเป็นเสมือนเวลาว่าง คือ การใช้เวลาว่างเป็นสิ่งสร้างอุปนิสัย และทำให้คนเป็นคนอย่างที่เขาจะเป็น ไม่มีมาตรการหรือลักษณะสำหรับกิจกรรมพิเศษที่เป็นการใช้เวลาว่างหรือไม่ใช้เวลาว่าง การทำงานทำให้คนเป็นคนทำงาน การใช้เวลาว่างเป็นตัวกำหนดอุปนิสัยทั้งหมด

สมบัติ กาญจนกิจ (2540) ได้สรุปความหมายของเวลาว่างไว้ดังนี้

1. เวลาว่าง คือ สัดส่วนที่เวลาของบุคคลไม่ได้ใช้เวลาในการทำงาน
2. เวลาว่าง คือ การเลือกอย่างอิสระไม่ว่าจะทำงานหรือไม่ก็ตามเข้าร่วมกิจกรรมเวลาว่างใช้ รูปแบบต่างๆ เพื่อที่ส่งเสริมความต้องการของบุคคลเพื่อให้คุณค่าทางจิตใจ ผ่อนคลายความเครียดดึงเครียดพึงพอใจ ช่วยให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข

จากความหมายของผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการ ข้างต้น สรุปความหมายของเวลาว่างไว้ว่า “เวลาว่าง” หมายถึง เวลาที่อิสระอย่างแท้จริง ซึ่งว่างเว้นจากการปฏิบัติภารกิจประจำวัน และไม่มีภาระผูกมัดกับกิจกรรมใดๆทั้งนั้น

2.3 ความสำคัญของการใช้เวลาว่าง

มนุษย์ทุกคนมีการเรียนรู้ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งเสียชีวิต ในการเรียนรู้มีทั้งตั้งใจและไม่ตั้งใจ ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน บางคนเรียนรู้จากการอ่าน จากการจดจำ รวมถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์ จากการยกตัวอย่างวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย มนุษย์จะมีความถนัดในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิถีชีวิตการเป็นอยู่ การศึกษาการใช้เวลาว่างเป็นการเพิ่มความอิสระรวมถึงประสบการณ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนคือ การเพิ่มระดับคุณภาพชีวิต โดย Negley (2002) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลประโยชน์ของการใช้เวลาว่างเป็นตัวใกล้เคียงของผลกระทบจากแรงจูงใจใช้เวลาว่างในการสร้างความพึงพอใจในชีวิต ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจในการใช้เวลาว่างมีอิทธิพลสำคัญต่อประโยชน์ในการใช้เวลาว่าง และแรงจูงใจในการใช้เวลาว่างมีอิทธิพลโดยตรงต่อความพึงพอใจในชีวิตผ่านทางผลรวมของแรงจูงใจในการใช้เวลาว่างทั้งทางตรงและทางอ้อม Lee and Lin (2009) เห็นว่า ผู้ที่รู้สึกมีความสุขและมีความพึงพอใจในชีวิต จะส่งผลถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ชินะภิญโญ สะพานทอง (2547: 13-17) ได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เวลาว่าง จะพบว่ามีประเภทของกิจกรรมความร่วมมือกันและประโยชน์ที่ได้รับแตกต่างกัน ซึ่งสามารถแยกประเภทของการใช้เวลาว่างดังนี้

1. การใช้เวลาว่างในด้านการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา
2. การใช้เวลาว่างในด้านการช่วยทำงานบ้าน
3. การใช้เวลาว่างในด้านการหารายได้พิเศษ
4. การใช้เวลาว่างในด้านงานอดิเรก
5. การใช้เวลาว่างในด้านการเรียน

2.4 การเรียนกับการใช้เวลาว่าง

Stevens and other (2002) เสนอว่า โปรแกรมการใช้เวลาว่างนั้นสถาบันการศึกษาควรจัดเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ โดยควรมีสถานที่ปลอดภัยและเหมาะสมในหลังชั่วโมงเรียน เพื่อเป็นสถานที่สำหรับทำการบ้าน รวมทั้งผู้เรียนสามารถเข้าถึงกิจกรรมและมีส่วนร่วมกับกลุ่ม รวมถึงเพิ่มทักษะในการติดต่อสื่อสารและการจัดการ โดยผลการศึกษาพบว่า การใช้เวลาว่างในโรงเรียนสามารถเชื่อมโยงไปที่การส่งเสริมวิถีชีวิตเชิงสุขภาพ การพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและชุมชนเมือง โดยกิจกรรมทางกายส่งเสริมให้เพิ่มสุขภาพที่ดีของเด็กเล็ก วัยรุ่น ในชุมชน และการศึกษาผลการใช้เวลาว่างโดยผ่านกิจกรรมศิลปวัฒนธรรม พลศึกษา นันทนาการ และกีฬา สามารถทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด เกิดความ

สนุกสนานและประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ การใช้เวลาว่าง ควรได้รับการสนับสนุนทางด้านนโยบาย ด้านการเงิน เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

Huang (2003) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่าง ความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง และความพึงพอใจในชีวิตของนักศึกษาในไต้หวัน มีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมการใช้เวลาว่าง ความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง และความพึงพอใจในชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยในไต้หวัน ผลการศึกษาพบว่า ระหว่างการเข้าร่วมการใช้เวลาว่าง ความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง และความพึงพอใจในชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยในไต้หวันมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ผลการศึกษาแสดงถึงความแตกต่างระหว่างตำแหน่งของวิทยาลัยและการเข้าร่วมการใช้เวลาว่าง เช่นเดียวกับเพศกับการเข้าร่วมการใช้เวลาว่าง

Lee (2003) ศึกษาเรื่องการใช้เวลาว่างของนักศึกษาในประเทศเกาหลี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการตรวจสอบความเครียดในชีวิตประจำวันของนักศึกษาเกาหลีและผลกระทบในการใช้เวลาว่าง ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่จะใช้เวลาเกือบทั้งหมดไปกับงานที่วิทยาลัย กิจกรรมในเวลาว่างเป็นสิ่งแรกจะกระทำเพื่อผ่อนคลายความเครียด

Rezaeipasha (2004) การศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาของนักศึกษามหาวิทยาลัยโดยใช้แบบสอบถาม ในการสำรวจประชากรนักศึกษาภาคปกติ ที่มหาวิทยาลัย Mazadaran ผลการศึกษาพบว่า เพศ ความสำเร็จด้านกีฬา ประสบการณ์ ประสิทธิภาพในตนเองกับทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณของการใช้เวลาว่าง ความสนุกผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา การมีน้ำใจนักกีฬา สุขภาพร่างกายไม่มีนัยสำคัญกับทัศนคติการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา

Wei (2004) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เวลาว่างของนักศึกษาในวิทยาลัยในประเทศจีน : กรณีศึกษาเมืองหางโจว มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงการใช้เวลาว่างและปัญหาในการใช้เวลาว่างของนักศึกษาใน วิทยาลัย โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 500 ชุด ไปให้นักศึกษาจำนวน 6 วิทยาลัย ทำการตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษาวิจัยพบว่า กิจกรรมที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่างมากที่สุด คือ การติดต่อสื่อสารผ่านข้อความทางอินเทอร์เน็ต รองลงมาคือกิจกรรมกีฬา และอันดับที่ 3 คือ การเล่นเกมออนไลน์ กิจกรรมที่มีผู้เข้าร่วมน้อยที่สุดคือ การเล่นเกมกระดาน จากการศึกษาวิจัย

ต่างประเทศที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า รูปแบบการใช้เวลาว่างของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างดังกล่าวขึ้นอยู่กับตัวแปรต่างๆ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สภาพสังคม สถานะทางการเงิน อย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่างของ นิสิต และนักศึกษานั้น เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากการเรียน

Wang, et al. (2004) ได้ศึกษาชาวกีฬามืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับการใช้เวลาว่างในชีวิตประจำวันของนักศึกษาในจีนโดยใช้แบบสอบถามในการสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจำนวน 1806 คน จากมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยในประเทศจีนทั้งหมด 19 แห่ง ผลจากการสำรวจพบว่า โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และหนังสือเป็นทางเลือกหลักในมหาวิทยาลัย และรูปแบบการใช้เวลาว่างที่นักศึกษาเข้าร่วมบ่อยครั้งที่สุด

2.5.2 งานวิจัยในประเทศไทย

งานวิจัยในประเทศไทย มีการศึกษาเกี่ยวกับ การใช้เวลาว่าง ดังมีวิจัยต่อไปนี้

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2539) ได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้เวลาว่างของนักเรียนในกรุงเทพมหานครพบว่า กิจกรรมที่นักเรียนสนใจและชอบทำในเวลาว่างมากที่สุดคือกิจกรรมบันเทิง กิจกรรมกีฬา และอ่านหนังสือตามลำดับ กิจกรรมที่ทำขณะอยู่ที่โรงเรียนคือกิจกรรมกีฬา กิจกรรมที่ทำหลังเลิกเรียนคือ พูดคุยกับเพื่อน ประเภทของกิจกรรมกีฬาที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือ วอลเลย์บอล แบดมินตัน กิจกรรมต่อสู้ป้องกันตัว ฟุตบอล และวอลเลย์บอล

จิตประภา ศรีอ่อน และเจนจิรา เทศทิม (2546) ได้ทำการศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้เวลาวันหยุดของคนหนุ่มสาวในกรุงเทพมหานคร พบว่า คนหนุ่มสาวในกรุงเทพมหานครทำกิจกรรมยามว่างในวันหยุด โดยกิจกรรมยามว่างมีทั้งใน และนอกบ้าน ได้แก่ ดูโทรทัศน์ นั่งคุยกัน อ่านหนังสือพิมพ์และหนังสือประเภทต่างๆ งานอดิเรก นั่งพักผ่อน นอนพักผ่อน ดูวิดีโอ เล่นเกม สังสรรค์ ออกกำลังกาย และดูกีฬา ส่วนกิจกรรมยามว่างนอกร้านเรียงลำดับมากไปหาน้อยได้แก่ การเที่ยวห้างสรรพสินค้า พบเพื่อน เล่นกีฬา ดูภาพยนตร์ พบญาติ รับประทานอาหาร และเดินร่ำ

สุธิภา อักษรนันท์. (2550). ได้ศึกษา รูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างและความพึงพอใจการใช้เวลาว่างของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการการใช้เวลาว่างของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ด้านรูปแบบกีฬา นิสิตส่วนมากเข้าร่วมการเดินเร็วและวิ่งเหยาะๆ ด้านศิลปะ หัตถกรรม ดนตรีนิสิตส่วนมากเข้าร่วมกิจกรรมร้องเพลง ด้านการอ่านและงานอดิเรก นิสิตส่วนมากดูโทรทัศน์ วีดีโอ และชมภาพยนตร์ นอกจากนี้นิสิตมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อการให้บริการการใช้เวลาว่างของสำนักการกีฬา สำนักหอสมุด สำนักบริการคอมพิวเตอร์ และสถานีวิทยุมก.

อารยา พัชรเมธา (2549) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชีระดับปริญญาตรี 4 ปี เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงานเขตการค้าเสรี พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีเวลาว่างในช่วงวันหยุดเสาร์ - อาทิตย์ สำหรับการทำกิจกรรมต่าง นักศึกษาใช้เวลาว่าง ในการนั่งคุยกับเพื่อน รongลงมา นักศึกษาใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมทาง ศาสนา เช่น ทำบุญตักบาตร และสุดท้ายนักศึกษามีเวลาว่างในการทำกิจกรรมสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

อนัญญา ชูลี (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้เวลาว่างของวัยรุ่นกับการสร้างตัวตน พบว่า วัยรุ่นชายส่วนใหญ่มักจะใช้เวลาว่างในการเล่นฟุตบอล บาสเกตบอล เล่นกีตาร์ นั่งคุย อ่านหนังสือการ์ตูน และใช้สิ่งเสพติด ส่วนวัยรุ่นหญิงจะนั่งคุย อ่านหนังสือการ์ตูน เล่นบาสเกตบอล บางครั้งเล่นการพนันและมีการทะเลาะวิวาทบ้าง เวลาที่ว่างหลังเลิกเรียนจนถึงยี่สิบนาฬิกา วัยรุ่นชายมักจะรวมกลุ่มทำกิจกรรมนอกบ้าน เช่น เล่นกีฬา เล่นสนุกเกอร์ เที่ยวศูนย์การค้า เป็นต้น วัยรุ่นหญิงจะเที่ยวศูนย์การค้าเป็นบางครั้ง หลังจากยี่สิบนาฬิกาเป็นต้นไป วัยรุ่นหญิงและวัยรุ่นชายที่อยู่ในบ้านมักจะเล่นกีตาร์ ฟังเพลง ดูโทรทัศน์ วาดรูป เล่นคอมพิวเตอร์ และวัยรุ่นชายบางส่วนทำกิจกรรมนอกบ้าน คือ ไปเที่ยวผับ ร้านอาหาร ร้านสนุกเกอร์ เป็นต้น และวันเสาร์-อาทิตย์วัยรุ่นทั้งชายและหญิงใช้เวลาว่างเที่ยวศูนย์การค้า แหล่งท่องเที่ยว ตลาด และงานที่ชุมชนจัดขึ้น

อรุณี อุปแก้ว และธีรภัทร นวลแก้ว. (2552) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสังคม ด้านวิชาการ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านนันทนาการ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านกีฬา ด้านหารายได้ อยู่ในระดับน้อย หากจำแนกตามชั้นปีพบว่า พฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสังคม ด้านวิชาการ ด้านนันทนาการ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านกีฬา ด้านหารายได้ อยู่ในระดับน้อย สำหรับพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนักศึกษานักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสังคม ด้านวิชาการ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านนันทนาการ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านหารายได้ ด้านกีฬาอยู่ในระดับน้อย ส่วนพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนักศึกษานักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ด้านวิชาการ ด้านนันทนาการ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านกีฬา ด้านหารายได้ อยู่ในระดับน้อย แต่พฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนักศึกษานักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสังคม ด้านวิชาการ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านนันทนาการ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านกีฬา ด้านหารายได้ อยู่ในระดับน้อย

ศิริวรรณ เสาร์ชัย (2554) ได้ศึกษา พฤติกรรมการใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาบัญชีชั้นกลาง 2 ของนักศึกษาคณะบัญชีชั้นปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา มีพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง จำนวน 2 พฤติกรรม ได้แก่ การทำการบ้านและการหาความรู้ทางอินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับคะแนนประเมินผลการเรียนรายวิชา ACT 212 การบัญชี ชั้นกลาง 2 สูงสุด ได้แก่ การทำการบ้าน ($r = 0.730$) รองลงมาคือ การหาความรู้ทางอินเทอร์เน็ต ($r = 0.682$) และมีพฤติกรรมจำนวน 1 พฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์กันทางลบกับคะแนนประเมินผล การเรียน ได้แก่ การเล่นเกม อินเทอร์เน็ต ($r = -0.437$) ซึ่งพฤติกรรมทั้ง 3 นี้ มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลการเรียนรายวิชา ACT 212 การบัญชีชั้นกลาง 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ มีจำนวน 6 พฤติกรรมที่ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ พุดคุยสร้างสรรค์ การดูโทรทัศน์ การคุยโทรศัพท์ การเดินห้างสรรพสินค้า การเล่นเกมและการช่วยพ่อแม่ทำงาน

ฉันทนันท์ ทองบุญตา (2555) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตให้ความสำคัญกับพฤติกรรมการใช้เวลาว่างด้านส่วนตัวมากเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ พฤติกรรมการใช้เวลาว่างด้านการทำงานนอกเวลา ด้านการเรียนและ ด้านสังคม ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อและรายด้านพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้เวลาว่างโดยรวมอยู่ที่ระดับปฏิบัติบ้าง ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้เวลาว่างกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เวลาว่างด้านส่วนตัวและด้านการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า ประเภทของการใช้เวลาว่างของนักศึกษามหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับตัวแปรต่างๆ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สภาพสังคม สถานะทางการเงิน อย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมการใช้เวลาว่างของ นิสิตและนักศึกษานั้น ส่วนใหญ่เพื่อนันทนาการ การบำเพ็ญประโยชน์ การทำงานนอกเวลา การเรียน และสังคม